

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/273/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111220883
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3111220883.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa Q., so sídlom L. X, X., IČO XX XXX XXX, zastúpený O., so sídlom L. X, X., IČO XX XXX XXX proti odporcovi T. V., bytom U. XXXX/XX, O., t.č. na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníkom T. T. J., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Trenčín, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Z., so sídlom B. X, L., IČO XX XXX XXX, zastúpeného Y. N. P., advokátom, so sídlom U. XXX/XX, U., o zaplatenie 154,91 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 12C/239/2011-40 zo dňa 12. novembra 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti - vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 58,15 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, Y. N. P., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 19,33 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Y. N. P., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi, odporcovi náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 11,63 Eur. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy vo výške 154,91 Eur s príslušenstvom. Keďže pred prvým pojednávaním navrhovateľ zoberal návrh späť v celom rozsahu a žiadal konanie zastaviť, súd konanie zastavil podľa § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. Podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestu v znení noviel súd rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 20 % v zmysle § 146 ods. 2 v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že išlo o drobný spor a navrhovateľ zoberal žalobu späť až po doručení písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Trovy konania pozostávali z trov právneho zastúpenia za 2 úkony (prevzatie vecí, vyjadrenie zo dňa 29.10.2012) po 16,60 Eur, 2 x 7,63 Eur režijný paušál, 20 % DPH vo výške 9,69 Eur, spolu 58,15 Eur. Z toho 20 % predstavuje sumu 11,63 Eur. Odporcovi nevznikli žiadne trovy, preto mu neboli priznané.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov.

Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/ 91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nevhodné.

K podanému odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu. Uviedol, že v zmysle § 93 ods. 4 O.s.p. má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však sám za seba. Považoval za absurdné, ak žalobca ako účastník konania zastúpený advokátom upiera právo na zastúpenie advokátom inému účastníkovi. V tejto súvislosti poukázal na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Mal za to, že vedľajší účastník má principiálne právo na náhradu trov konania, čo dôvodil s poukazom na uznesenie NS SR, sp. zn. 5Cdo/71/2010. Účasť vedľajšieho účastníka v konaní považoval za efektívnu, v zmysle cieľov a účelu, na ktorý je združenie založené. Dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že združenie na ochranu spotrebiteľa má právo na advokáta aj na náhradu trov konania, ako aj novelizované ust. § 137 O.s.p., podľa ktorého mu výslovne patrí náhrada výdavkov za zastupovanie advokátom. V spojitosti s námietkou oprávneného, že združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie, uviedol, že združenie má len jednu takúto členku, ktorá žiadnu prax nevykonáva. Nesúhlasil s názorom navrhovateľa o aplikácii § 150 O.s.p., nakoľko v danej veci na takéto postupy nie sú splnené zákonné podmienky, a to, že musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a musí ísť o výnimočné okolnosti.

Proti tomuto uzneseniu v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj vedľajší účastník na strane odporcu. Bol toho názoru, že v danej veci nie sú podmienky na aplikáciu § 150 ods. 2 O.s.p., pričom argumentáciu okresného súdu o dôvodoch pre krátenie náhrady považoval za nepresvedčivú. V tejto súvislosti dal do pozornosti uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 13Co/200/2012 z 08.08.2012. Poukázal na prevažujúcu judikatúru krajských súdov, ktorou sa vysporiadali s argumentáciou súdov o nepriznaní náhrady trov konania. Z viacerých uznesení krajských súdov aj citoval. Dal do pozornosti čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ, novelizované znenie § 137 O.s.p. a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09. Navrhol výrok uznesenia okresného súdu zmeniť a priznať mu náhradu trov celého konania, bez krátenia, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 77,48 Eur za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady, vyjadrenie a odvolanie).

K podanému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne vyjadril navrhovateľ. Mal za to, že v predmetnom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach a právne zastúpenie vedľajšieho účastníka považoval za neúčelné a nadbytočné. Bol toho názoru, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. Uviedol, že právny zástupca sa o predmete konania dozvedel až po vstupe do konania,

teda až po tom ako mu bol zaslaný návrh. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/164/2012 a sp. zn. 17Co/91/2012. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkov neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nevhodnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať ju použitím § 150 O.s.p. Na základe uvedeného navrhol, aby napadnutý výrok o trovách konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka je potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov zastaveného konania vedľajšiemu účastníkovi. Vo zvyšku uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatie návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniel, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniel, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniel, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 24.10.2012, čl. 31), v ktorom vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nevzhladol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa síce správne priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, avšak nesprávne uplatnil na danú vec moderačné právo a znížil náhradu trov konania v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p., čím priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania len vo výške 20 % predstavujúcich sumu 11,63 Eur.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu v osobitných prípadoch nepriznať alebo znížiť trovy konania, resp. ich náhradu. Aplikácia tohto ustanovenia je zákonom viazaná na splnenie dvoch podmienok. Prvou je skutočnosť, že ide o drobný spor a druhou skutočnosť, že trovy konania, ktorých náhradu si účastník konania uplatňuje, sú neprimerané voči pohľadávke, ktorá je predmetom konania.

V danej veci bola predmetom konania pohľadávka navrhovateľa na zaplatenie 154,91 Eur. Jedná sa teda o tzv. drobný spor, keď predmet konania nedosahuje výšku 1.000 Eur a nejde o vec uvedenú v § 200ea ods. 2 O.s.p. Tým je splnená prvá z dvoch podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Druhá podmienka, že trovy konania, ktorých náhradu si účastník konania uplatňuje, musia byť neprimerané voči pohľadávke, ktorá je predmetom konania, však splnená nebola. V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že náhrada trov konania vedľajšieho účastníka v plnej výške predstavuje 58,15 Eur, pričom po uplatnení moderačného práva mu priznal 20 % z tejto sumy, t. j. 11,63 Eur. Vzhľadom na pomer výšky trov konania k sume, ktorá bola predmetom konania, krajský súd nepovažuje za správne uplatniť moderačné právo, a má za to, že vedľajšiemu účastníkovi patrí plná náhrada trov konania.

Odvolací súdu taktiež dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom okrem iného konštatoval, že k využitiu § 150 ods. 2 O.s.p. a nepriznaniu alebo zníženiu trov konania účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahe súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Náhrada trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka v zmysle uvedeného pozostáva z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v celkovej výške 58,15 Eur podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení z hodnoty pohľadávky 154,91 Eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia 16,60 Eur, písomné podanie na súd -vyjadrenie 16,60 Eur, režijný paušál 2 x 7,63 Eur a DPH vo výške 20 % 9,69 Eur, keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 58,15 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods.

3 a § 18 ods. 3 vyhlášky
pomoci 16,60 Eur, znížená
režijný paušál 7,81 Eur,

č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej
na polovicu základnej sadzby, t. j. 8,30 Eur za podanie odvolania,
20 % DPH 3,22 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.